

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 7. 2025, sp. zn. 5 Tdo 488/2025, ECLI:CZ:NS:2025:5.TDO.488.2025.1

Číslo: 19/2026

Právní věta:

Postup podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. se týká případů, v nichž vzhledem k povaze překážky nelze stanovit reálný termín, v němž by bylo možné při respektování zásady rychlosti řízení podle § 2 odst. 4 tr. ř. provést osobní výslech spoluobžalovaného nebo svědka. Existence překážky přitom musí být spolehlivě zjištěna.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 30.07.2025

Spisová značka: 5 Tdo 488/2025

Číslo rozhodnutí: 19

Číslo sešitu: 3

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Výslech obviněného, Výslech svědka, Zásada rychlosti řízení

Předpisy: § 2 odst. 4 tr. ř.
§ 211 odst. 2 písm. a) tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. odmítl dovolání obviněných 1. I. S. a 2. V. T. proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2025, sp. zn. 8 To 3/2025, který rozhodoval jako soud odvolací v trestní věci vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 2 T 42/2024.

I.

Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 27. 11. 2024, sp. zn. 2 T 42/2024, byli obvinění I. S. a V. T. uznáni vinnými zločinem loupeže podle § 173 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. zákoník“), jehož se dopustili ve spolupachatelství podle § 23 tr. zákoníku. Oba byli za tento zločin odsouzeni podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání tří let, pro jehož výkon byli zařazeni podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku do věznice s ostrahou.

2. Proti citovanému rozsudku podali oba obvinění odvolání, o nichž rozhodl Městský soud v Praze

usnesením ze dne 25. 2. 2025, sp. zn. 8 To 3/2025 tak, že je zamítl jako nedůvodná podle § 256 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „tr. ř.“).

3. Skutek, který se stal podkladem výroku o vině je všem procesním stranám dobře znám, proto Nejvyšší soud jen ve stručnosti shrne, že k němu došlo dne 21. 2. 2024 kolem jedné hodiny v noci na XY náměstí v Praze, kde obvinění fyzicky napadli poškozeného Y. H. se záměrem mu sebrat cennosti či finanční hotovost tak, že mu zkroutili ruce, opakovaně jej udeřili pěstmi do hrudníku a vláčeli jej k přistavenému vozidlu, čemuž se poškozený ubránil, z levé ruky mu stáhli náramkové hodinky v hodnotě nejméně 300 Kč, poté oba nasedli do vozidla a z místa odjeli.

II.

Dovolání obviněných a vyjádření státního zástupce

4. Proti uvedenému usnesení Městského soudu v Praze podali oba obvinění dovolání a učinili tak prostřednictvím svých obhájkyň. Oba shodně označili dovolací důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř., obviněný I. S. také důvod podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř.

5. Obviněný I. S. ve svém dovolání poměrně podrobně reprodukoval důkazy, o něž soudy opřely svůj závěr o vině, a připomněl, že od počátku trestního stíhání on i spoluobviněný popírali zjištěný motiv útoku na poškozeného a odcizení jeho hodinek. Nesouhlasil s vyhodnocením výpovědi poškozeného, již soudy označily za nevěrohodnou a rozpornou s kamerovými záznamy z místa činu i výpovědi svědka Y. S., řidiče vozidla, v němž spoluobvinění přijeli na místo činu a rovněž odjeli. Poškozený totiž vypověděl, že se s obviněnými nejprve hádal, sám incident neoznámil na policii, nepamatoval si, že by v rozhodnou dobu měl na ruce hodinky, resp. výslovně popřel, že by mu měly být odcizeny. Přestože se svědek při své výpovědi jevil být indisponován, mohlo to být podle dovolatele zapříčiněno jeho špatnou znalostí českého jazyka, tudíž odpovědi na jemu kladené otázky si svědek delší dobu rozmýšlel.

6. V další části svého dovolání obviněný I. S. poukázal na to, že svědek Y. S. byl řádně vyslechnut pouze v přípravném řízení a přes výslovný nesouhlas obou spoluobviněných byla jeho výpověď u hlavního líčení přečtena podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. Podle názoru obviněného nebyly pro takový postup splněny zákonné podmínky, nebylo ani postaveno najisto, zda platila domněnka vyslovená odvolacím soudem o možném pobytu tohoto svědka v kterémkoli jiném státě Evropské unie s ohledem na jeho ukrajinské občanství a probíhající válečný konflikt. Obviněný rovněž odmítl argument soudu o nutnosti rychlejšího konání trestního řízení s ohledem na probíhající vazbu spoluobviněného. Obviněný je proto přesvědčen, že soudy opřely svá rozhodnutí o procesně nepoužitelný důkaz, který je navíc jediným, z něhož soudy vyvodily zjištěný motiv pro napadení poškozeného, ačkoli svědek o něm jen slyšel, ale sám neviděl žádné hodinky. Stejně tak kamerový záznam poskytl jen informaci, podle níž poškozený měl nejprve na ruce hodinky a po útoku nikoli, aniž by bylo zachyceno, že by se jich zmocnil některý ze spoluobviněných. Nelze proto vyloučit, že mu prostě spadly, k ohledání místa činu došlo až několik dní po incidentu, tudíž je mohl kdokoli sebrat.

7. Hodnocení provedených důkazů proto podle přesvědčení obviněného nese známky libovůle a skutkový závěr soudů o zjištěném motivu napadení poškozeného je ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů, u jednoho z nich navíc nebyly splněny zákonné podmínky pro jeho provedení. Posuzovaný skutek tak mohl být maximálně právně posouzen jako přečin výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku, resp. s ohledem na okolnosti případu by stačilo uplatnění odpovědnosti za přestupek pro krátkodobé fyzické napadení poškozeného. Obviněný proto navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení Městského soudu v Praze i předcházející rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 1 a aby přikázal věc znovu projednat a rozhodnout. Učinil i alternativní návrh, aby Nejvyšší

soud sám rozhodl rozsudkem tak, že obviněného uzná vinným přečinem výtržnictví podle § 358 odst. 1 tr. zákoníku a uloží mu odpovídající trest.

8. Druhý obviněný V. T. uplatnil v zásadě shodné výhrady především proti procesnímu postupu soudu prvního stupně ohledně čtení výpovědi svědka Y. S. Také on vyslovil přesvědčení, že nebyly v tomto případě splněny zákonné podmínky vyžadované ustanovením § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. Obviněný vytýkal tomuto soudu, že svědka opakovaně sám nepředvolával, ale pouze žádal policejní orgán o jeho předvedení, přičemž tento svědek jako cizinec musí být v České republice registrován, tudíž měl soud žádat o součinnost cizineckou policii. Podle názoru obviněného soudy obou stupňů neučinily všechny úkony potřebné k vypátrání pobytu svědka, ačkoli jeho výpověď představuje klíčový důkaz k řádnému posouzení skutku. Rovněž k vyhodnocení výpovědi poškozeného Y. H. soudy obou stupňů, který byl osobně slyšen až v odvolacím řízení, zaujal obviněný kritické stanovisko. Svědek totiž nepotvrdil, že by měl v době činu na ruce hodinky, po předstření kamerového záznamu pouze připustil, že je mohl ztratit. Navíc jde o osobu závislou na drogách a celou řešenou událost si nedokázal ani vybavit. Výpověď svědka Y. S. o tom, že se oba obvinění ve vozidle bavili o hodinkách, není podpořena žádným jiným důkazem, naopak je v rozporu jak s tvrzením obou obviněných, tak i poškozeného, navíc samotné hodinky nebyly nalezeny. Jejich hodnota byla určena na 300 Kč, tudíž by nemohlo jít o zn. Rolex, o níž se zmiňoval svědek Y. S.

9. Dále obviněný zopakoval, že rozhodně nedošlo k odcizení hodinek, prokázáno bylo pouze fyzické napadení poškozeného, průběh incidentu nebyl řádně objasněn, ani popis skutku nevyjadřuje okolnosti nezbytné pro naplnění znaků skutkové podstaty trestného činu loupeže. Proto obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení Městského soudu v Praze a aby tomuto soudu přikázal věc k novému projednání a rozhodnutí.

10. K dovolání obviněných se společným podáním vyjádřil státní zástupce Nejvyššího státního zastupitelství (dále jen „státní zástupce“), který po rekapitulaci dovolacích námitek a odkazu na uplatněné dovolací důvody úvodem poznamenal, že soudy obou stupňů řádně zjistily skutkový stav bez důvodných pochybností, a to v rozsahu potřebném pro rozhodnutí o podané obžalobě. Rovněž vyhodnocení důkazů státní zástupce považoval za odpovídající zákonným pravidlům ve smyslu § 2 odst. 6 tr. ř., proto nebylo třeba se námitkami obviněných podrobněji zabývat.

11. Státní zástupce poté stručně konstatoval, že obvinění nerozporují fyzický konflikt s poškozeným, ale popírají odcizení hodinek. Jde o opakování dosavadní obhajoby, která však byla soudy vyvrácena za použití jak kamerových záznamů, tak výpovědi svědka Y. S. Státní zástupce označil veškeré procesní kroky k zajištění účasti tohoto svědka u hlavního líčení ze strany soudů obou stupňů za standardní a ztotožnil se s vysvětlením zejména odvolacího soudu k nutnosti využít provedení tohoto důkazu postupem předvídaným ustanovením § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. Přitom státní zástupce zdůraznil skutečnost, že tato výpověď byla pořízena v přípravném řízení a o jejím konání byly řádně vyrozuměny obhájkyně obou obviněných. Rozhodně odmítl, že by tento svědek mohl být podezřelý z účasti na posuzovaném protiprávním jednání, obžaloba kladla za vinu jeho spáchání výlučně oběma spoluobviněným. Závěrem svého vyjádření proto státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud odmítl dovolání obou obviněných podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. jako zjevně neopodstatněná.

III.

Posouzení důvodnosti dovolání

a) Obecná východiska

12. Nejvyšší soud nejprve ověřil, že u obou obviněných jsou splněny všechny formální podmínky pro konání dovolacího řízení a dále posuzoval povahu vnesených námitek ve vztahu k uplatněným dovolacím důvodům. Vzhledem k tomu, že obsah obou dovolání je v zásadní argumentaci obviněných

téměř shodný, Nejvyšší soud se ke všem uplatněným výhradám bude vyjadřovat společně, s případným doplněním k samostatné námitce některého z dovolatelů.

13. Obvinění shodně označili dovolací důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g) a h) tr. ř. S odkazem na první z nich je možné podat dovolání tehdy, jestliže rozhodná skutková zjištění, která jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jsou ve zjevném rozporu s obsahem provedených důkazů nebo jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech nebo ve vztahu k nim nebyly nedůvodně provedeny navrhované podstatné důkazy. Tento dovolací důvod byl včleněn do taxativního výčtu dovolacích důvodů s účinností od 1. 1. 2022 zákonem č. 220/2021 Sb. Při posuzování důvodnosti uplatněných námitek ve vztahu k uvedenému dovolacímu důvodu je důležité skutečně pečlivě hodnotit, jaký význam mohly mít případné vady dokazování na výsledek trestního řízení, eventuálně na zachování práva obviněného na spravedlivý proces. Tento dovolací důvod tak nemohou naplnit jen obecně formulované výhrady proti způsobu hodnocení důkazů soudy prvního či druhého stupně, nebo nedostatečný rozsah dokazování a již vůbec nelze akceptovat námitky, které jsou primárně založeny na jiné verzi skutkového stavu, než kterou dovodily soudy, pokud z nich není zřejmý evidentní rozpor mezi obsahem důkazů a jejich hodnocením soudy. S odkazem na tento dovolací důvod lze tedy akceptovat tvrzení pouze takových vad ve skutkových zjištěních, které se týkají skutkových okolností významných pro rozhodnutí a které jsou určující pro naplnění znaků trestného činu, jež v nich byl shledán. Konkrétně musí dovolatel zdůvodnit existenci takové vady tím, že napadená skutková zjištění nevyplývají z žádného provedeného důkazu (jsou ve zjevném nesouladu s obsahem provedených důkazů), nebo že jsou založena na procesně nepoužitelných důkazech anebo že ve vztahu k nim nebyly provedeny navrhované podstatné důkazy (případ opomenutých důkazů), což lze hodnotit jako porušení základních zásad ovládajících trestní řízení. Tyto vady, pokud by se v trestní věci vyskytly, by odůvodňovaly mimořádný zásah Nejvyššího soudu do skutkových zjištění, která ale jinak (obecně) v řízení o dovolání nejsou předmětem jeho přezkumné činnosti (viz rozhodnutí č. [19/2023](#) Sb. rozh. tr.).

14. Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. lze dovolání podat, pokud napadené rozhodnutí, nebo jemu předcházející řízení spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Jde tedy o nesprávný výklad a použití norem trestního práva hmotného, případně na něj navazujících hmotněprávních norem jiných právních odvětví. V mezích tohoto důvodu lze namítat, že skutek, pro který byl obviněný stíhán a odsouzen, vykazuje znaky jiného trestného činu, než jaký v něm spatřovaly soudy nižších stupňů, anebo nenaplnuje znaky žádného trestného činu. Jiné nesprávné hmotněprávní posouzení se pak týká nesprávného použití hmotného práva ve vztahu k otázce nespočívající přímo v právní kvalifikaci skutku, ale jiné skutkové okolnosti.

15. Pouze obviněný I. S. uplatnil (správně) též druhou variantu dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř., neboť se s odkazem na dovolací důvody uvedené v písmenech g) a h) domáhal přezkumu rozhodnutí odvolacího soudu, který rozhodl o zamítnutí jeho řádného opravného prostředku proti rozsudku soudu prvního stupně. Stejně měl postupovat také obviněný V. T., jehož odvolání bylo usnesením odvolacího soudu rovněž přezkoumáno a zamítnuto, avšak tato vada sama o sobě neměla žádný vliv na průběh dovolacího řízení ani samotné rozhodnutí Nejvyššího soudu. Nejvyšší soud totiž dospěl k závěru, že dovolací námitky neodpovídaly nejen obviněnými označeným důvodům, nýbrž ani žádnému jinému z taxativně vymezených důvodů dovolání.

b) K námitkám obviněných

16. V první řadě považuje Nejvyšší soud za potřebné připomenout některé otázky související s charakterem dovolacího řízení. Dovolání představuje mimořádný opravný prostředek, který směřuje proti již pravomocnému soudnímu rozhodnutí. Nelze je proto uplatnit v takové šíři, jako řádný opravný prostředek, neboť zákon taxativně vymezuje okruh vad, k jejichž nápravě lze využít dovolání. Konkrétní námitky dovolatele přitom vždy musí obsahově odpovídat zákonnému vymezení

jednotlivých důvodů, nelze tudíž akceptovat pouhé označení určitého důvodu v dovolání, aniž by mu bylo možné podřadit vytýkaná pochybení. Teprve poté, co Nejvyšší soud posoudí předložené dovolací námítky jako odpovídající označenému dovolacímu důvodu, zkoumá, zda jim lze přiznat opodstatnění. K přezkoumání napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení podle § 265i odst. 3 tr. ř. z podnětu konkrétních výhrad obviněných však Nejvyšší soud v posuzované věci nemohl přistoupit, protože ani jedna z dovolacích námitek obviněných obsahově nenaplnuje jimi uplatněné dovolací důvody, ale ani žádné z ostatních důvodů.

17. Ve vztahu ke všem výhradám uplatněným obviněnými v jejich dovoláních lze stručně shrnout, že obvinění vytýkali rozhodnutím soudů prvního i druhého stupně nesprávné zjištění skutkového stavu, vady důkazního řízení a nesprávný způsob hodnocení provedených důkazů. Svou povahou tudíž jejich konkrétní námítky neodpovídaly vadě zjevně rozporného vyhodnocení obsahu soudy provedených důkazů se skutkovými zjištěními, která jsou určující pro naplnění znaků skutkové podstaty zločinu loupeže, jímž byli shledáni vinnými. Nejvyšší soud neshledal ve věci ani založení rozhodných skutkových zjištění na procesně nepoužitelném důkazu nebo tzv. opomenuté důkazy, tedy žádné z dalších alternativních pochybení, které předpokládá dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Případné dovolací výtky proti právnímu posouzení skutku, konkrétně proti chybějícímu úmyslu zmocnit se cizí věci, jsou primárně založeny na jiných skutkových zjištěních, než k jakým dospěly soudy, proto postrádaly právní relevanci z hlediska naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. S ohledem na povahu stěžejní dovolací námítky je třeba předeslat, že podle zjištění Nejvyššího soudu byly zásady spravedlivého procesu ve všech stádiích trestního řízení respektovány, a to již v přípravném řízení, stejně jako v řízení před soudy obou stupňů. Přestože tedy dovolací argumentace obviněných neodpovídala žádnému z dovolacích důvodů, nemohlo tudíž dojít k přezkoumání napadeného rozhodnutí a jemu předcházejícího řízení podle § 265i odst. 3 a 4 tr. ř., Nejvyšší soud se k jejich námítkám nad rámec dovolacího řízení stručně vyjádří.

18. Oba obvinění důrazně brojili zejména proti procesní použitelnosti protokolu o výslechu svědka Y. S., jehož obsah byl bez jejich souhlasu čten u hlavního líčení podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř., a dožadovali se osobního výslechu označeného svědka před soudem. S totožnou námitkou se přitom vypořádal již odvolací soud, a to zcela dostatečně a správně v bodech 17. až 23. svého usnesení. Obecně lze připomenout, že podle citovaného ustanovení lze číst protokol o výpovědi spoluobžalovaného nebo svědka tehdy, byl-li výslech proveden způsobem odpovídajícím ustanovení tohoto zákona a taková osoba zemřela nebo se stala nezvěstnou, pro dlouhodobý pobyt v cizině nedosažitelnou, nebo onemocněla chorobou, která natrvalo nebo po dohlednou dobu znemožňuje její výslech. Základní podmínkou pro využití ustanovení § 211 odst. 2 tr. ř. je, aby výslech svědka byl proveden zákonným způsobem, tj. zejména, aby obhájce obviněného dostal možnost zúčastnit se takového dřívějšího výslechu svědka (viz rozhodnutí č. [54/2001 Sb. rozh. tr.](#)). Takový procesní postup byl ze strany orgánu činného v přípravném řízení prokazatelně ve vztahu k oběma spoluobviněným, resp. jejich obhájkyňm v posuzované trestní věci splněn. Obhájkyň obviněného I. S. využila svého práva osobní účasti na tomto procesním úkonu, svědkovi Y. S. kladla v průběhu jeho výslechu četné dotazy. Obhájkyň druhého z obviněných omluvila svou neúčast při výslechu tohoto svědka, tudíž nevznikají žádné pochybnosti o tom, že zásada kontradiktornosti a zachování práv obhajoby zůstala zachována. Dále lze upozornit na to, že svědek Y. S. byl před provedením úkonu řádně poučen včetně práva odepřít výpověď podle § 100 odst. 1, 2 tr. ř. a výslovně prohlásil, že ho nevyužívá a vypovídat chce a bude. Další zvláštní podmínky taxativně vymezené v § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. spočívají shodně v nedostupnosti svědka (či spoluobžalovaného), a to výhradně z důvodů stanovených v citovaném ustanovení. Podle vyjádření předsedkyně senátu soudu prvního stupně se svědek Y. S. stal nezvěstným (viz protokol o hlavním líčení konaném dne 27. 11. 2024), s čímž se ztotožnil i odvolací soud (viz bod 23. jeho usnesení). Podle odborné literatury představují všechny důvody nedostupnosti svědka (či spoluobžalovaného) vymezené v citovaném ustanovení překážky, které brání osobnímu výslechu uvedených osob „po dohlednou dobu“. Tím je třeba rozumět případy, v nichž vzhledem k

povaze překážky nelze stanovit reálný termín, v němž bude možný osobní výslech při respektování zásady rychlosti řízení podle § 2 odst. 4 tr. ř., a to zejména ve vazebních věcech (§ 71 odst. 1 tr. ř.), jako tomu bylo v posuzované trestní věci, přičemž existence překážky i její charakter musí být spolehlivě zjištěny, nevědnost například zprávou policie (viz Šámal, P. a kol. Trestní řád. Komentář. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, str. 2645).

19. Jak je patrné ze spisového materiálu, nedostupnost (nebo slovy soudů obou stupňů „nedosažitelnost“) jmenovaného svědka pro jeho nevědnost je podložena četnými policejními zprávami, resp. úředními záznamy reprodukcijícími neúspěšné pokusy policie o předvedení svědka a rovněž celkovým přístupem soudu prvního stupně, který se opakovaně snažil vyhovět důkazním návrhům obhajoby. Za účelem předvolání svědků Y. S., Y. H. a V. L. (a dále za účelem přehrání záznamu z kamer) soud prvního stupně hlavní líčení konané dne 4. 6. 2024 poprvé odročil, avšak písemné předvolání k soudu nebylo prvním ze jmenovaných doručeno, neboť na dostupné adrese neměl schránku. Ze stejného důvodu (zajistit osobní účast obhajobou navrhovaných svědků) soud prvního stupně odročoval hlavní líčení poté ještě dne 2. 7. 2024, resp. dne 3. 9. 2024 a pokaždé se snažil zajistit přítomnost (nejen) svědka Y. S. na dalším jednání soudu za asistence policie. Nejvyšší soud přitom v reakci na výtku obviněného V. T., že soudy se měly obrátit na cizineckou policii, podotýká, že soud prvního stupně tak učinil, tudíž uvedená námitka obviněného je zcela bezpředmětná. Právě na podkladě sdělení cizinecké policie ze dne 6. 9. 2024 byl neúspěšně prověřován kontakt na svědkova nahlášeného zaměstnavatele, obchodní společnost R. A., s. r. o., resp. byl proveden pokus o předvedení svědka hned na dvou adresách označených ve sdělení cizinecké policie (viz pokyn k žádosti o předvedení svědka Y. S.). Ačkoli tudíž soud prvního stupně vyvinul skutečné, a nikoli pouze formální, úsilí o realizaci osobního výslechu tohoto svědka, s nímž se nebylo možné spojit ani telefonicky, veškerá jeho snaha byla bezvýsledná, a proto soud důvodně považoval tohoto svědka za osobu nevědnotnou a pro něj nedosažitelnou, resp. nedostupnou. Svědka Y. S. se nepodařilo dohledat ani odvolacímu soudu, který po něm vyhlásil celostátní pátrání a u veřejného zasedání četl k důkazu policejní zprávu ze dne 28. 1. 2025, resp. u odročeného veřejného zasedání další zprávu ze dne 18. 2. 2025. Z obou těchto sdělení je evidentní, že svědek Y. S. se dlouhodobě nezdržuje na žádné z dostupných adres a není k zastižení ani na jím naposledy uvedeném telefonním čísle. Není tedy pochyb o tom, že tento svědek se stal pro soudy nedostupný, resp. nevědnotný, jak předpokládá ustanovení § 211 odst. 1 písm. a) tr. ř.

20. Současně je vhodné v této souvislosti připomenout, že trestní stíhání obviněného V. T. probíhalo při omezení jeho osobní svobody. Přitom je nepochybné, že vazební řízení je spojeno s potřebou vyvarovat se zbytečných průtahů, jak zdůraznil odvolací soud v bodě 21. svého usnesení. Této skutečnosti si byl plně vědom již soud prvního stupně, neboť právě s ohledem na neprodlužování věci spojené s vazebním jednáním opakovaně nevyhověl žádosti obhájkyně obviněného o odročení nařízeného hlavního líčení. Nicméně přesto hlavní líčení opakovaně odročoval mj. ve snaze zajistit přítomnost svědka Y. S., aby obvinění dostali možnost být osobně přítomni jeho výslechu před soudem. Zjevně však i bez rozhodování o vazbě jednoho ze spoluobviněných by takové odročování nemohlo probíhat do nekonečna, byť objektivně soud prvního stupně v tomto případě musel mít na zřeteli současně také požadavek na rychlost vazebního řízení. K předestřené zásadní výhradě obou dovolatelů lze tudíž uzavřít, že výslech svědka Y. S. byl v přípravném řízení opatřen zákonným způsobem, svědka ve stadiu řízení před soudem nebylo možné vyslechnout osobně, neboť po delší dobu a opakovaně se nepodařilo zjistit místo jeho skutečného pobytu či výskytu, ačkoli soud vyvinul veškerou rozumnou snahu k zajištění přítomnosti tohoto svědka, a nebylo ani v možnostech soudu odhadnout, po jak dlouhou dobu takový stav ještě potrvá. Za mimo rámec rozumného uvažování nelze považovat ani předpoklad vyslovený odvolacím soudem, podle jehož úsudku se svědek Y. S. s velkou pravděpodobností může vyskytovat v kterémkoli členském státě Evropské unie (viz bod 22. usnesení odvolacího soudu). Nejvyšší soud dále dodává, že již během výslechu v přípravném řízení označený svědek ve smyslu § 55 odst. 1 písm. c) tr. ř. požádal o skrytí údajů o svém bydlišti,

doručovací adrese a o místě výkonu zaměstnání. Nelze považovat za nepravděpodobné, že o to požádal ze strachu před mstou či zastrašováním od obviněných, k jejichž trestní věci se již více do budoucna neměl zájem vyjadřovat. Proto není ani vyloučeno, že tím projevil vůli vyhýbat se osobní účasti na soudním řízení a možnému předvedení k soudu v České republice právě pobytem v jiném členském státě. Stejně tak lze najít vysvětlení pro jeho „zmizení“ v obavě před příslušnými orgány Ukrajiny, které by se jej jako občana této země mohly snažit povolát do armády a zapojit do probíhajících válečných bojů. V tomto ohledu je z hlediska dodržení zásady kontradiktornosti řízení vyplývající z čl. 6 odst. 3 písm. d) Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod publikované pod č. 209/1992 Sb., (dále jen „Úmluva“) významné, že oběma obhájkyňmi byla umožněna účast u výslechu svědka v přípravném řízení, ačkoli o to výslovně samy nepožádaly. Za daných výše shrnutých okolností proto Nejvyšší soud neshledal žádnou vadu na soudu zvoleném procesním postupem s využitím ustanovení podle § 211 odst. 2 písm. a) tr. ř. Provedení důkazu přečtením protokolu o výpovědi svědka Y. S. z přípravného řízení proběhlo za splnění všech zákonem stanovených podmínek a v žádném ohledu jím nedošlo k omezení obhajovacích práv obou obviněných.

21. Při posuzování sporných procesních otázek měl Nejvyšší soud zároveň na zřeteli pravidla spravedlivého procesu včetně práva obviněných vyjádřit se ke všem prováděným důkazům podle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. práva obhajovat se osobně a vyslýchat nebo dát vyslýchat svědky podle již zmiňovaného čl. 6 odst. 3 písm. c) a d) Úmluvy. Tyto výsady představují garanci dodržování kontradiktornosti řízení, avšak současně nezaručují obviněnému neomezené právo na to, aby svědek vypovídal před soudem (viz rozsudek ESLP ze dne 19. 2. 2013 ve věci Gani proti Španělsku, č. stížnosti [61800/08](#)). Konkrétně pro případy, v nichž je použita výpověď u soudu nepřítomného svědka, Evropský soud pro lidská práva ve své judikatuře formuloval několik poměrně striktních požadavků, jak postupovat (viz zejména rozsudky velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ve věci Al-Khawaja a Tahery proti Spojenému království ze dne 15. 12. 2011, č. stížnosti [26766/05 a 22228/06](#); a ve věci Schatschaschwili proti Německu ze dne 15. 12. 2015, č. stížnosti [9154/10](#)). Ve stručnosti lze shrnout tak, že v prvním kroku je nutné zkoumat, zda pro nepřítomnost svědka u soudu existoval dostatečný důvod. Tuto podmínku považuje Nejvyšší soud v posuzované věci za splněnou, jak bylo podrobně vysvětleno shora v bodech 19. a 20. tohoto usnesení, z nichž vyplývá, že svědek Y. S. byl i přes enormní úsilí soudu nedostupný, resp. nedosažitelný pro nezvěstnost. Ve druhém kroku je podle citované judikatury nutné hodnotit, zda svědectví nepřítomného svědka bylo jediným či rozhodujícím důkazem pro odsouzení obviněného, případně zda taková svědecká výpověď měla značnou váhu, a její přípuštění tudíž mohlo znevýhodnit obhajobu. Pokud tomu tak bylo, je potřeba přistoupit ke třetímu kroku, kterým je posouzení, zda existovaly dostatečné vyvažující faktory včetně silných procesních záruk, které kompenzovaly znevýhodnění obhajoby způsobené tím, že jako důkaz byla tato výpověď přípuštěna. K tomu lze konstatovat, že výpověď svědka Y. S. nebyla jediným usvědčujícím důkazem (kromě ní podporoval závěr o vině především kamerový záznam a svědectví V. L.), nicméně z hlediska závěru o odcizení hodinek poškozenému šlo o významný důkaz, který však soudu obou stupňů hodnotily obezřetně. Primárně obvinění mohli skutkové zjištění ohledně násilného stržení hodinek z levé ruky poškozeného rozporovat, což také učinili. Jejich výtkami se však zejména odvolací soud zabýval a srozumitelně vysvětlil, z jakých důvodů jim nepřisvědčil. Okolnosti, jak je vylíčil svědek Y. S., odvolací soud podrobně konfrontoval s dalšími ve věci opatřenými a provedenými důkazy, které podporovaly tvrzení tohoto svědka. Fyzický konflikt, při němž obvinění neotáleli a okamžitě po přiblížení se k poškozenému proti němu použili násilí a pokoušeli se jej přes jeho aktivní odpor dotáhnout k přistavenému vozidlu, potvrdil rovněž svědek V. L. a obrazový záznam z místa činu. O těchto skutečnostech vypovídal svědek Y. S. tedy pravdivě a není důvod předpokládat, že by v rámci jinak pravdivého svědectví o celém incidentu přidal vlastní smyšlenku o obviněnými předestřeném záměru získat hodinky poškozeného. Svědek totiž nebyl obeznámen se skutečnostmi z místa činu, které se podařilo zaznamenat kamerou, a z nichž bylo nesporně zjištěno, že v průběhu fyzické

potyčky jsou hodinky na ruce poškozeného ještě zobrazeny, ale nikoli poté, co obvinění z místa činu odjeli. Tudíž i ta část svědecké výpovědi, podle níž se obvinění od počátku zaměřili právě na majetek poškozeného, resp. jeho hodinky, korespondovala s výsledky dalšího důkazního prostředku. Tomu, že zamýšleného hlavního cíle zmocnit se hodinek obvinění dosáhli, ostatně nasvědčuje i to, že upustili od svého snažení naložit poškozeného za použití násilí do auta, proti čemuž se ohradil právě svědek sedící ve vozidle na místě řidiče, a ani nepokračovali v dalším fyzickém napadání poškozeného, byť měli zřejmou fyzickou převahu a nikdo jim evidentně nehodlal v jejich násilném počínání bránit. V kontextu všech odpovídajících zjištění proto není pochyb, že již soud prvního stupně měl k dispozici dostatečný důkazní podklad o průběhu skutkového děje ohledně žalovaného skutku, aniž shledal jiné okolnosti, které by zpochybňovaly pravdivost svědecké výpovědi Y. S. Lze poukázat také na další záruky vyvažující dotčené znevýhodnění obhajoby, například, že oba obvinění byli vždy zastoupeni obhájkyňmi, které se účastnily každého hlavního líčení i veřejného zasedání, nebo přístup soudů ke stanovení ceny odcizených hodinek v minimální výši 300 Kč, což potvrzuje, že soudy postupovaly výlučně ve prospěch obviněných (zásada *in dubio pro reo*). Za zcela zásadní aspekt vyvažující znevýhodnění obhajoby čtením protokolu o výslechu svědka, který není osobně přítomen u soudu, v posuzované věci však Nejvyšší soud považuje fakt, že obhájkyňmi obou obviněných byla poskytnuta možnost účasti u výslechu svědka Y. S., jak již bylo uvedeno shora. Jedna z nich se omluvila a druhá se dostavila a aktivně svědkovi pokládala dotazy. Zásada kontradiktornosti řízení tedy byla při provádění úkonu v přípravném řízení prokazatelně respektována. Možnost obhájce obviněného zúčastnit se výslechu svědka je podle Evropského soudu pro lidská práva podstatnou procesní zárukou kompenzující znevýhodnění obhajoby spočívající v tom, že jako důkaz byla připuštěna výpověď nepřítomného svědka (viz bod 130 rozsudku velkého senátu ESLP ze dne 15. 12. 2015 ve věci *Schatschaschwili* proti Německu, č. stížnosti [9154/10](#)), a to i tehdy, jestliže obhájce této možnosti nevyužije (viz body 9 a 48 rozsudku ESLP ze dne 19. 2. 2013 ve věci *Gani* proti Španělsku, č. stížnosti [61800/08](#); a rozhodnutí ESLP ze dne 30. 3. 2010 ve věci *Kopecký* proti České republice, č. stížnosti [32456/04](#)). Vzhledem k uvedenému Nejvyšší soud považuje trestní řízení v této trestní věci jako celek za spravedlivé, soudy postupovaly ve vztahu ke svědectví nepřítomného svědka Y. S. dostatečně obezřetně a řízení zahrnovalo dostatečné kompenzační záruky pro práva obhajoby, jak vyžaduje výše citovaná judikatura ESLP nebo judikatura Ústavního soudu (viz nálezný Ústavního soudu ze dne 3. 11. 2016, sp. zn. [I. ÚS 1860/16](#)).

22. Odvolacímu soudu se nakonec podařilo zajistit přítomnost poškozeného Y. H. a vyslechnout jej osobně u veřejného zasedání. Jeho výpověď označili oba dovolatelé za rozpornou se skutkovým závěrem, o nějž je opřen výrok o vině v posuzované věci. Nejvyšší soud k této výtce především zdůrazňuje, že směřuje výlučně proti způsobu hodnocení výpovědi poškozeného, jehož tvrzení odvolací soud neuvěřil, což je zcela logický závěr odpovídající souvisejícím okolnostem případu. Obvinění i poškozený se pohybují evidentně na hraně společnosti a poškozený, ať už z obavy z reakce ze strany obviněných nebo ze soudržnosti s nimi, o loupeži nevypovídal v jejich neprospěch. Podrobněji a přiléhavě se k (ne)věrohodnosti tohoto svědka vyjádřil odvolací soud v bodě 28 napadeného usnesení a jeho úvahy jsou naprosto logické a odpovídající důkazní situaci i okolnostem spáchání posuzovaného skutku. Co se týká skutkového zjištění o odcizení hodinek, tedy ani v tomto ohledu nebyl v dovolacím řízení zjištěn jakýkoli, natož zjevný rozpor s obsahem provedeného dokazování. Fakt, že se hodinky nenašly a orgány činné v trestním řízení je neměly k dispozici, rozhodně nemá vliv na pravdivost výpovědi taxikáře, svědka Y. S., který potvrdil, že obvinění se na svém záměru tento předmět získat od poškozeného domlouvali před jeho napadením a při odjezdu z místa činu se ve vozidle ujistili, že je skutečně mají. Jak již bylo shora konstatováno, výpověď tohoto svědka je v souladu i s obsahem dalšího ve věci provedeného důkazu, a to kamerového záznamu.

23. Nejvyšší soud tak může shrnout, že soudy obou stupňů provedly v posuzované věci dokazování v dostatečném rozsahu, aby si učinily dostatečný a přehledný obraz o jednání obou dovolatelů, kteří fyzicky napadli poškozeného s předem pojatým úmyslem zmocnit se jeho hodinek, což se jim také

podařilo. Jejich skutková zjištění navazují na obsah jednotlivých důkazů, soudy se nedopustily při jejich hodnocení žádné deformace, do svých hodnotících úvah zahrnuly všechny nezbytné skutečnosti významné pro konečné rozhodnutí o podané obžalobě ve vztahu ke všem znakům skutkové podstaty zločinu loupeže podle § 173 odst. 1 tr. zákoníku. Hodnotící úvahy soudů jsou vedeny zásadou logického uvažování a postrádají případy vyjmenované v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Z těchto důvodů nebylo možné přisvědčit částem dovolání obviněných, v nichž tvrdili naplnění zmíněného dovolacího důvodu. Stejný závěr se týká hmotněprávního posouzení skutkových zjištění, jak již bylo vyloženo shora, obvinění se domáhají změny právní kvalifikace zločinu loupeže pouze na podkladě odlišného vyhodnocení dokazování (tvrdí, že hodinky poškozenému nevzali), než k jakému dospěly soudy obou stupňů, podle nichž obvinění poškozenému odcizili hodinky za použití násilí. Taková formulace dovolacích námitek ale rovněž neodpovídá zákonnému vymezení vad, k jejichž nápravě je určen uplatněný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. h) tr. ř. ani jiný z taxativně vyjmenovaných dovolacích důvodů. S ohledem na tyto skutečnosti nemohl být důvodně uplatněn ani dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. m) tr. ř. v jeho druhé alternativě, neboť odvolací soud správně zamítl odvolání obou obviněných jako nedůvodná.

IV.

Závěrečné shrnutí

24. Vzhledem k tomu, že všechny dovolací námítky přednesené v obou mimořádných opravných prostředcích byly mimo zákonný rámec taxativně vyjmenovaných dovolacích důvodů, Nejvyšší soud neměl podklad pro přezkoumání napadeného usnesení odvolacího soudu a předchozího řízení, proto odmítl dovolání obviněných I. S. a V. T. podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř., a učinil tak v neveřejném zasedání za splnění podmínek ustanovení § 265r odst. 1 písm. a) tr. ř.